

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ИЛИМ, ЖОГОРКУ БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА
ИННОВАЦИЯ МИНИСТРЛИГИ
С.НААМАТОВ АТЫНДАГЫ НАРЫН МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
АГРАРДЫК-ТЕХНИКАЛЫК ФАКУЛЬТЕТИ

БЕКТЕМИН
Факультеттин деканы, к.п.н.
Макеев А.К.
« » 20 . г.

Жогорку кесиптик билим берүүнүн Негизги билим берүү программасын
өздөштүргөндөн кийин жалпы күтүлүүчү натыйжа катары түзүлгөн

БҮТҮРҮҮЧҮНҮН КОМПЕТЕНЦИЯЛАРЫ

Даярдоо багыты: 580600 “Логистика”

Профиль: Транспорттук логистика

Академиялык даражасы: Бакалавр

НАРЫН

580600 “Логистика” багытынын “Транспорттук логистика” профилинин бүтүрүүчүсүнүн компетенциялары

Азыркы учурдагы глобалдашуу жана транспорттук коридорлордун активдүү өнүгүү шартында, транспорттук логистика адистигинин бүтүрүүчүсү — бул жогорку технологиялык чечимдерди кабыл алууга жөндөмдүү, стратегиялык ой жүгүрткөн инженер-менеджер. Төмөндө келтирилген компетенциялар бүтүрүүчүнүн «билим-илим-өндүрүш» кластеринин алкагында реалдуу логистикалык маселелерди чечүүгө даярдыгын аныктайт. Алар универсалдык, системалык-талдоочулук жана адистештирилген кесиптик көндүмдөрдү камтып, эмгек рыногунун актуалдуу талаптарына жооп берет

Компетенциянын коду	Билет (Знать)	Колунан келет (Уметь)	Өздөштүрөт (Владеть)	Дисциплинанын аталышы
ИК-1	Тилдин фонетикалык, лексикалык жана грамматикалык нормаларын; расмий иш кагаздарынын стилдерин жана кесиптик терминологиясын.	Кесиптик темада диалог жүргүзүүнү; тексттерди логикалык ырааттуулукта түзүүнү; баяндамаларды жана расмий каттарды даярдоону.	Оозеки жана жазуу жүзүндөгү баарлашуунун маданиятын; кесиптик чөйрөдө тилдик каражаттарды эркин колдонуу көндүмдөрүн.	Кыргыз тили жана адабияты / Орус тили
ИК-1	Чет тилиндеги негизги грамматикалык эрежелерди; транспорт жана логистика тармагындагы атайын эл аралык терминдерди.	Техникалык адабияттарды сөздүктүн жардамысыз түшүнүүнү; чет өлкөлүк өнөктөштөр менен базалык жана кесиптик деңгээлде сүйлөшүүнү.	Чет тилинде маалымат издөө, аны иштеп чыгуу жана кесиптик лексиканы практикада колдонуу усулдарын.	Чет тили
ЖИК-1	Ата мекендик тарыхтын негизги этаптарын; мамлекеттүүлүктүн калыптануу тарыхын жана маанилүү тарыхый инсандарды.	Тарыхый фактыларга объективдүү анализ берүүнү; өткөндүн тажрыйбасын заманбап коомдук процесстер менен байланыштырууну.	Патриоттук аң-сезимди жана жарандык позицияны; тарыхый маалыматтарды илимий негизде талдоо жана коомдук өнүгүүнүн мыйзамдарын түшүнүү көндүмдөрүн.	Ата мекендик тарых
ЖНК-1	"Манас" эпосунун философиялык, тарыхый жана этикалык маанисин; кыргыз элинин үрп-адаттарын жана баалуулуктарын.	Эпостун идеяларын заманбап жашоодо колдонууну; улуттук маданияттын өзгөчөлүктөрүн башкаларга түшүндүрүп берүүнү.	Улуттук баалуулуктарды сактоо жана жайылтуу; идеологиялык маселелерди талдоо жана моралдык-этикалык нормаларды сактоо усулдарын.	Манастаануу

ЖК-1	Кыргызстандын физикалык, экономикалык жана социалдык географиясын; аймактардын ресурстук потенциалын жана транспорттук коридорлорун.	Карта жана ГИС-технологиялар менен иштөөнү; региондордун экономикалык өнүгүү деңгээлин баалоону.	Географиялык маалыматтарды транспорттук-логистикалык тармактарды пландоодо колдонуу көндүмдөрүн.	Кыргызстандын географиясы
ЖК-1	Философиянын негизги категорияларын, мыйзамдарын жана тарыхый мектептерин; логикалык ой жүгүртүү негиздерин.	Коомдук кубулуштарды философиялык өңүттөн талдоону; өз алдынча критикалык ой жүгүртүү менен аргументтүү талашууну.	Системалуу дүйнө таанымды; профессионалдык жана турмуштук маселелерди моралдык-этикалык деңгээлде чечүү усулдарын.	Философия / Этика
ИК-2	Математикалык анализдин, сызыктуу алгебранын жана дифференциалдык теңдемелердин фундаменталдык негиздерин.	Инженердик жана экономикалык маселелерди математикалык моделдөө аркылуу чыгарууну; статистикалык маалыматтарды иштеп чыгууну.	Математикалык аппаратты профессионалдык маселелерди чечүүдө так жана эффективдүү колдонуу усулдарын.	Математика
ИК-2	Компьютердин түзүлүшүн; алгоритмдөө негиздерин; заманбап маалыматтык системаларды жана программалык камсыздоону.	MS Office (Excel) программаларында татаал эсептөөлөрдү жүргүзүүнү; маалымат базаларын түзүүнү жана башкарууну.	Санариптик технологияларды кесиптик ишмердүүлүктө колдонуу жана маалыматты аналитикалык иштеп чыгуу көндүмдөрүн.	Информатика
ИК-2	Классикалык механиканын, электрдик жана магниттик кубулуштардын мыйзамдарын; техникалык физиканын негиздерин.	Физикалык маселелерди эсептөөнү; лабораториялык жабдуулар менен иштөөнү жана техникалык параметрлерди талдоону.	Техникалык түзүлүштөрдүн иштөө принциптерин физикалык жактан негиздөө жана моделдөө ыкмаларын.	Физика
ПК-6	Жалпы химиянын негиздерин; заттардын курамын, касиеттерин жана алардын техникада колдонулушун.	Химиялык реакцияларды эсептөөнү; материалдардын химиялык туруктуулугун аныктоону.	Химиялык лабораториялык изилдөөлөр жана коопсуздукту камсыздоо көндүмдөрүн.	Химия

ИК-1	Экологиялык системалардын түзүлүшүн; транспорттун курчап турган чөйрөдө тийгизген терс таасирин жана аны азайтуу жолдорун.	Экологиялык тобокелдиктерди баалоону; жаратылышты коргоо боюнча нормативдик документтер менен иштөөнү.	Экологиялык мониторинг жүргүзүү жана транспортто "жашыл" технологияларды колдонуу усулдарын.	Экология
ИК-1, ИК-3	Көп модалдык ташуулардын технологияларын; логистикалык операторлордун ишмердүүлүгүн жана эл аралык стандарттарды.	Бир нече транспорт түрү катышкан ташуу чынжырларын түзүүнү; транспорттук документтерди эл аралык талаптарга ылайык толтурууну.	Мультимодалдык транспорттук системаларды башкаруу жана логистикалык процесстерди координациялоо көндүмдөрүн.	Мультимодалдык технологиялар
КК-5	Инженердик графиканын стандарттарын (ГОСТ, ЕСКД); чиймелерди түзүү жана окуу эрежелерин.	AutoCAD же окшош программаларда 2D жана 3D моделдерди чийүүнү; техникалык долбоорлорду иштеп чыгууну.	Профессионалдык денгээлдеги графикалык моделдөө жана конструкциялоо көндүмдөрүн.	Чийүү геометриясы жана инженердик графика
КК-1	Статика, кинематика жана динамиканын принциптерин; материалдардын каршылыгын жана механизмдер теориясын.	Техникалык конструкциялардын бекемдигин, катуулугун жана туруктуулугун эсептөөнү.	Механикалык системаларды долбоорлоо жана деталдардын ишенимдүүлүгүн баалоо усулдарын.	Теориялык жана колдонмо механика
КК-13	Металлдардын жана курулуш материалдарынын структурасын; алардын техникалык мүнөздөмөлөрүн жана иштетүү ыкмаларын.	Конструкциялык максаттар үчүн материалдарды туура тандап алууну; алардын сапатын текшерүүнү.	Материалдардын касиеттерин башкаруу жана технологиялык процесстерди оптималдаштыруу ыкмаларын.	Материал таануу жана КМТ
КК-4	Өзгөрмө жана туруктуу токтун чынжырларын; электрдик машиналарды жана заманбап электрониканын компоненттерин.	Электрдик схемаларды чогултууну, ченөөнү жана бузулган жерлерин табууну.	Электр жабдууларын коопсуз иштетүү жана энергияны үнөмдөөчү технологияларды колдонуу көндүмдөрүн.	Жалпы электротехника жана электроника

КК-6	Метрологиялык нормаларды; стандартташтыруунун мамлекеттик жана эл аралык системаларын; сертификациялоо тартибин.	Өлчөө каражаттарын текшерүүнү; продукциянын жана кызматтардын стандартка шайкештигин баалоону.	Сапатты башкаруунун системаларын жана ченөөлөрдүн тактыгын камсыздоо усулдарын.	Метрология, стандартташтыруу жана сертификация
КК-12	Транспорт каражаттарынын техникалык абалын контролдоо ыкмаларын; тейлөө жана оңдоо иштерин уюштуруу технологиясын.	Тейлөө графиктерин түзүүнү; диагностикалык жабдуулар менен иштөөнү.	Унаа паркынын техникалык даярдыгын жогорку деңгээлде кармап туруу усулдарын.	Техникалык тейлөө жана транспортту оңдоо
КК-13	Жүктөрдүн физика-химиялык касиеттерин; классификациясын; таңгактоо жана маркировкалоо талаптарын.	Жүктүн өзгөчөлүгүнө жараша транспортту жана ташуу режимин тандоону.	Жүк менен иштөөдө коопсуздукту камсыздоо жана жүктөрдүн сакталышын контролдоо көндүмдөрүн.	Жүк таануу (Грузоведение)
КК-1	Транспорттун бардык түрлөрүнүн өнүгүү тенденцияларын; транспорттук түйүндөрдүн жана инфраструктуранын түзүлүшүн.	Транспорттук системалардын эффективдүүлүгүн салыштырмалуу талдоону.	Транспорттук стратегияларды иштеп чыгуу жана тармактык маселелерди комплекстүү чечүү ыкмаларын.	Унаалардын жалпы курсу
КК-5	Транспорт ишканасынын экономикалык көрсөткүчтөрүн; өздүк наркты жана тарифтерди түзүү механизмдерин.	Финансылык пландарды түзүүнү; ташуулардын экономикалык натыйжалуулугун эсептөөнү.	Экономикалык анализ жүргүзүү жана чыгымдарды оптималдаштыруу көндүмдөрүн.	Унаа экономикасы
КК-11	Транспорт чөйрөсүндөгү укуктук нормаларды; келишимдердин түрлөрүн жана жоопкерчилик маселелерин.	Келишимдерди укуктук жактан сабаттуу түзүүнү; талаш-тартыштарды мыйзам чегинде чечүүнү.	Укуктук документтерди профессионалдык ишмердүүлүктө колдонуу усулдарын.	Транспорттук укук
КК-15	Транспорттук кызмат көрсөтүүлөр рыногунун конъюнктурасын;	Суроо-талапты болжолдоону; маркетингдик стратегияларды иштеп чыгууну.	Рыноктогу конкуренцияны талдоо жана бреннди калыптандыруу көндүмдөрүн.	Транспорттогу маркетинг

	маркетингдик изилдөөлөрдүн ыкмаларын.			
КК-11	Башкаруунун функцияларын жана принциптерин; персонал менен иштөө жана лидерлик негиздерин.	Башкаруучулук чечимдерди кабыл алууну жана алардын аткарылышын контролдоону.	Профессионалдык жамаатты башкаруу жана корпоративдик маданиятты түзүү ыкмаларын.	Унаадагы менеджмент
КК-7, КК-16, КК-20	Жүктөрдү ташуунун логистикалык схемаларын; тоолуу шарттарда жүк ташууну башкаруунун өзгөчөлүктөрүн.	Оптимальдуу маршруттарды жана графиктерин түзүүнү; складдык процесстерди координациялоону.	Логистикалык чыгымдарды минималдаштыруу жана тоолуу шарттарда ташууну уюштуруунун коопсуз ыкмаларын.	Жүктөрдү ташуунун логистикасы
КК-12, КК-18	Транспорттук хабдардын жана терминалдардын түзүлүшүн; алардын өз ара байланыш технологияларын.	Терминалдардагы агымдарды башкарууну; мультимодалдык түйүндөрдү долбоорлоону.	Транспорттук түйүндөрдө жүктөрдү иштетүү процесстерин оптималдаштыруу усулдарын.	Унаа түйүндөрү
КК-9, КК-19, КК-20	Жол кыймылын башкаруунун техникалык каражаттарын; кыймылдын коопсуздугун камсыздоо эрежелерин.	Жол кыймылынын схемаларын долбоорлоону; жол кырсыктарын алдын алуу чараларын иштеп чыгууну.	Кыймылды башкаруу системаларын эксплуатациялоо жана тоолуу аймактарда коопсуздукту камсыздоо ыкмаларын.	Кыймылдын коопсуздугун уюштуруу
КК-9, КК-20	Техникалык жана экологиялык коопсуздук нормаларын; өндүрүштүк санитария жана гигиена эрежелерин.	Коркунучтуу факторлорду баалоону; өзгөчө кырдаалдарда алгачкы жардам көрсөтүүнү.	Коопсуз эмгек шарттарын түзүү жана авариялык-куткаруу иштерин координациялоо көндүмдөрүн.	Турмуш тиричилик коопсуздугу
ПК-5	Бухгалтердик эсептин принциптерин; транспорттук ишкананын каржылык жана салыктык отчеттуулугун.	Чарбалык операцияларды эсепке алууну; бухгалтердик балансты түзүүнү.	Финансылык маалыматты ишкананын натыйжалуулугун баалоо үчүн колдонуу көндүмдөрүн.	Унаадагы бухгалтердик эсептин негиздери
ПК-4, КК-20	Терминалдык комплекстердин функционалдык түзүлүшүн;	Терминалдардын өткөрүү жөндөмдүүлүгүн эсептөөнү;	Терминалдык логистиканы башкаруунун заманбап технологияларын жана	Терминалдык-логистикалык борборлор

	складдык жабдуулардын иштөө режимдерин.	жүктөрдү жайгаштырууну пландоону.	тоолуу шарттардагы өзгөчөлүктөрүн колдонуу усулдарын.	
ЖК-1	Сергек жашоо образынын маанисин; дене тарбиясынын гигиеналык жана методикалык негиздерин.	Физикалык көнүгүүлөр комплексин аткарууну; өзүнүн физикалык даярдыгын жогорулатууну.	Туруктуу физикалык форманы сактоо жана сергек жашоо образын калыптандыруу көндүмдөрүн.	Дене тарбия

ОКУТУУНУН КҮТҮЛҮҮЧҮ НАТЫЙЖАЛАРЫ (ОН)

Компетенциялар тизмеги жана окуу планындагы дисциплиналар бири бирине шайкеш келет жана 7 негизги күтүлүүчү окутуунун натыйжасы (ОН) түзүлдү. Ар бир натыйжа тиешелүү сабактар жана компетенциялар менен байланыштырылды

Аталышы	Окутуунун натыйжалары	Байланышкан дисциплиналар	Компетенциялары
ОН-1. Социалдык-гуманитардык жана дүйнө таанымдык натыйжа	Коомдук жана тарыхый процесстерге илимий көз караш менен баа берүүгө, мамлекеттик, расмий жана чет тилдеринде кесиптик денгээлде баарлашууга, ошондой эле маданий баалуулуктарды жана этикалык нормаларды талдап сактоого жөндөмдүү	Кыргыз тили жана адабияты. Орус тили. Чет тили. Кыргызстандын тарыхы. Манас таануу. Философия, Дене тарбия, Кесиптик этика.	ЖИК-1, ИК-1, СИЖМК-1, КК-14, КК-20
ОН-2. Математикалык жана маалыматтык-технологиялык негиздер	Заманбап маалыматтык технологияларды жана математикалык аппаратты колдонуу менен логистикалык маселелерди моделдөөгө, эсептөөгө жана маалыматтарды санариптик форматта иштеп чыгуу аркылуу техникалык долбоорлорду негиздөөгө жөндөмдүү	Математика. Информатика. Кесиптик ишмердүүлүктөгү мультимедиялык технологиялар, Байланыш жолдору жана технологиялык каражаттар.	ИК-2, КК-8, КК-3, КК-14.

<p>ОН-3 Инженердик-техникалык жана фундаменталдык негиздер</p>	<p>Транспорттук каражаттардын жана инфраструктуранын түзүлүшүн, физика-механикалык касиеттерин изилдөөгө, техникалык чиймелерди окууга, метрологиялык ченемдерди жана стандарттарды колдонуу менен техникалык долбоорлорду түзүүгө жөндөмдүү</p>	<p>Физика, Чийме геометриясы жана инженердик графика, Теориялык механика, Колдонмо механика. Материал таануу жана курулуш материалдарынын технологиясы, Жалпы электр техникасы жана электроника, Метрология, стандартташтыруу жана сертификациялоо, Унаалардын жалпы курсу. Унаа түрлөрүнүн өз ара аракети</p>	<p>ИК-3, КК-3, КК-6, КК-8, КК-11, КК-12</p>
<p>ОН-4 Транспорттук-логистикалык процесстерди пландаштыруу жана башкаруу</p>	<p>Жүк жана жүргүнчү агымдарын оптималдаштырууга, транспорттук-экспедициялык тейлөөнү уюштурууга, логистикалык чынжырларды укуктук жана экономикалык ченемдердин негизинде натыйжалуу башкарууга жөндөмдүү</p>	<p>Жүктаануу, Унаа экономикасы, Унаа укугу. Унаадагы маркетинг. Жүктөрдү ташуунун логистикасы. Жүргүнчүлөрдү ташуунун логистикасы, Автоунаадагы ташуулар, Унаа-экспедициялык тейлөөнүн негиздери. Эл аралык ташуулар, АУ экологиялык коопсуздук</p>	<p>КК-9, КК-16, КК-2, КК-5, КК-19</p>
<p>ОН-5 Техникалык эксплуатация жана коопсуздукту камсыздоо</p>	<p>Транспорттук каражаттардын эксплуатациялык мүнөздөмөлөрүн талдоого, техникалык тейлөө жана ондоо иштерин уюштурууга, ошондой эле жол кыймылынын жана турмуш-тиричилик коопсуздугунун эрежелерин сактоону камсыздоого жөндөмдүү</p>	<p>Унаа техникасы, тейлөө жана ондоо. Унаанын (автомобилдердин) иштөө касиеттери, Унаадагы жүктөптүшүрүүчү каражаттар, Кыймылдын коопсуздугу жана аны уюштуруу, Турмуш тиричилик коопсуздугу. Жолдо жүрүү эрежелери (ПДД), Кыймылдын коопсуздугу жана жол шарттары.</p>	<p>КК-18, КК-7, КК-10</p>

<p>ОН-6 Системалык талдоо жана стратегиялык менеджмент</p>	<p>Транспорттук системалардын натыйжалуулугун баалоого, ишкананын каржылык жана кадрдык ресурстарын башкарууга, инновациялык технологияларды жана илимий изилдөөлөрдүн ыкмаларын колдонуу менен тармактык маселелерди чечүүгө жөндөмдүү</p>	<p>Унаа процестеринин жана системдеринин теориясы, Унаадагы менеджмент, Унаадагы лицензиялоо жана сертификаттоо, Унаа түйүндөрү, Инженердик психология, Автомобиль унааларында коопсуз кыймыл кызматы. Бухэсептөөнүн негиздери, Жүк ташуудагы терминалдык-логистикалык борборлор, Кыймыл коопсуздугун жана ташууларды уюштурууну камсыз кылуунун учурдагы абалы.</p>	<p>КК-1, КК-10, КК-13, КК-17</p>
<p>ОН-7 Практикалык-эксперименталдык жана кесиптик квалификация</p>	<p>Реалдуу өндүрүштүк шарттарда кесиптик көндүмдөрдү колдонууга, илимий-изилдөө материалдарын чогултууга жана талдоого, алган билимдерин практикалык ишмердүүлүктө жана жыйынтыктоочу квалификациялык иштерде көрсөтүүгө жөндөмдүү</p>	<p>Унаа агымдарынын теориясы (изилдөө бөлүгү катары), Логистикалык жана транспорттук инфраүзүмдү долбоорлоонун негиздери. Окуу практикасы, Өндүрүштүк практика, Квалификациялык практика</p>	<p>КК-4, КК-15</p>